

Helmweg 10

MOET STOLPSCHUUR WIJKEN VOOR HOTEL?

KEUZES IN GROOTE KEETEN

In Groote Keeten zijn twee stolpen verwickeld in een boeiende strijd. Stolpen tegen uitbreiding van toerisme - David tegen Goliath? De ene stolp wordt ingebouwd door een groot park met 350 vakantiewoningen, de andere moet wijken voor een hotel met 60 kamers. Cultureel erfgoed ten prooi aan de toeristische ontwikkeling - als het doorgaat.

Op het brede strand van Groote Keeten is het rustig en leeg. Er staat één strandtent. De kust groeit hier vanzelf aan, heel bijzonder in Noord-Holland. Vanaf de strandopgang zie je diverse duinenrijen en dijken. Het zijn herstelwerken van de Allerheiligenvloed uit 1570 en de Watersnoodramp van 1953, gemengd met oudere duinresten. Het heeft hier gespookt.

Helmweg en Helmdijk

Vanaf de duinvoet loopt de Helmweg naar het oosten, met aan de rechterkant een duinenrij, de Helmdijk. Deze middeleeuwse stuifdijk is de oude noordgrens van Callantsoog. Begin 17^e eeuw werd vanaf dit punt een nieuwe stuifdijk aangelegd naar Huisduinen. Die stuifdijk groeide uit tot de huidige Noordduinen, met erachter het Ogher

Buitenveld, een kwelderachtig landschap. Pas met de aanleg van het Noordhollandsch Kanaal in 1823 ontstond de polder Het Koegras. Een aantal boeren boerde in deze polder vanaf de Helmweg. Ooit stond hier zelfs een melkfabriek.

Aan de Helmweg staan nog vier stolpen, waarvan die op nummer 10 moet wijken voor een hotel. Achter de Helmdijk liggen twee grote recreatiecomplexen. Het Sandepark met bijna 200 huisjes stamt uit de jaren 60. Callassande was oorspronkelijk een flinke camping, maar is na 2010 uitgegroeid tot een groot park van Roompot met ruim 450 campingplaatsen en bijna 100 'lodges'. Tegen deze twee parken aan, in de Boskerpolder, moet het Boskerpark komen met nog eens 350 vakantiewoningen (van Droomparken).

Helmweg 10: het huidige complex

De Keetenburg vanaf de Helmdijk

Stolpen en mensen in het nauw

De komst van een hotel aan de Duinweg is al zeker. Een projectontwikkelaar heeft Helmweg 10 gekocht en wil een hotel met 60 kamers bouwen. Tot op heden stemt de gemeente hiermee in. Aan de Voorweg raakt een stolp ingesloten als het Boskerpark doorgaat.

Groote Keeten begon in 1610 als een keet op een stuifdijk en heeft nu zo'n 140 inwoners. Met de kleine aanbieders erbij is de capaciteit nu al nu ruim boven de 1000 'vakantiehuishoudens', conservatief geschat. Met het Boskerpark en de nieuwe hotels schiet dat ver over de 1500 heen.

Is deze ontwikkeling onstuitbaar? Komt er goed op zo'n plek met 'economische potentie' vroeg of laat in de verdrukking, of kan het ook anders?

Keetenburg

Woonhuis en stolpschuur op Helmweg 10 zien er bij een bezoek in juli redelijk uit. Jaren leegstand doen een huis geen goed, maar of sloop noodzakelijk is, is vanaf de buitenkant niet te zien. Ed Dekker van het Noordhollands Dagblad meldt dat het huidige erf in de plaats kwam van een stolp aan de overkant van de Helmweg, genaamd De Keetenburg (NHD 25 juni 2019). De eerste steen werd op 21 mei 1902 gelegd door een telg uit een roemrijk Alkmaars geslacht, de negenjarige jonkvrouw Anna Elisabeth van Foreest. In de tijd dat de familie Baken er boerde, werd er jaarlijks een ponykamp gehouden. Het was een veehouderijbedrijf met weiland in de polder Het Koegras, en is daarmee een overblijfsel van de aloude relatie tussen Groote Keeten en het voormalige Buitenveld van Callantsoog.

Stikstof

De kleine kans op redding van deze stolp komt van de stikstofregulering. Dit voorjaar haalde de Raad van State een streep door het PAS, het Programma Aanpak Stikstof. Dat moest kwetsbare natuurgebieden beschermen tegen stikstof uit de lucht, een wettelijke verplichting voor alle Natura2000-gebieden. Die stikstof komt vooral van verkeer en van de landbouw. Voldeed een project aan het PAS, dan kon het doorgaan.

De Raad van State maakte duidelijk wat veel natuurliefhebbers al jaren wisten: het PAS beschermt de kwetsbare natuur niet. Exit PAS. In het hele land liggen uitbreidingsplannen en snelwegprojecten stil, en ook veehouderijbedrijven hebben problemen. Het Rijk zit met de handen in het haar. De duinen van Callantsoog en de Noordduinen zijn kalkarme duinen, zeer kwetsbaar voor stikstof. Beheerders moeten hun uiterste best doen om de schade van stikstof aan hun gebieden binnen de perken te houden.

Bezwaarmakers tegen het Keetenburg-hotel (zo noem ik het maar even) en het Boskerpark maken hiervan gebruik. Als Groote Keeten van 1000 naar 1500 vakantiehuishoudens groeit, dan neemt het verkeer met tientallen procenten toe. Dat betekent meer stikstof op de Noordduinen - en dat staat weer voor een toenemende druk op het oude landschap en op Groote Keeten.

De toekomst

Het Boskerpark komt voor de rechter. De hotelkwestie ligt bij de gemeente en wordt door drie partijen aangevochten: bewoners van de Helmweg, het Zijper Landschap én de Vereniging van Eigenaren van het Sandepark. Ook toeristen zeggen blijkbaar: geen grote uitbreidingen meer, Groote Keeten gaat eraan, behoud de rust, de eigenheid en de kleinschaligheid, genoeg is genoeg. Want waar eindigt dit? Gaan ook andere projectontwikkelaars hun pijlen richten op de nu nog rustige Helmweg? Komen er bredere toegangswegen? Waar ligt de grens van de drukte? Interessante onderwerpen voor het gesprek dat wethouder Jelle Beemsterboer

van Schagen dit najaar gaat voeren met bewoners.

Visie

We doen een voorzet. In de Kustvisie - ontstaan na landelijke protesten tegen het vrijgeven van de kust voor economische ontwikkeling - zijn Julianadorp en Callantsoog aangewezen als plekken waar drukte is toegestaan, Groote Keeten als rustige plek. Daardoor ging de plaatsing van strandhuisjes een aantal jaren geleden niet door, na bezwaren van onder anderen bewoners. De Kustvisie geldt alleen voor strand en duinen, niet voor de binnenduinrand. Maar het idee is duidelijk: een rustiger economische ontwikkeling, met kwetsbaarheid als uitgangspunt in plaats van 'groeigroeigroeig', zou veel gepaster zijn. Misschien nu gewoon geen grote plannen aan de Helmweg. Dan kunnen cultuurhistorie en lokale geschiedenis zichtbaar blijven, kunnen stolpen behouden worden en meedoen in de toeristische ontwikkeling. Overal in de provincie, ook in Groote Keeten, bewijzen stolpeigenaren dat dat mogelijk is.

NvdW

Het buurtschap Groote Keeten. De duinenrij onder de Helmweg is de van oorsprong middeleeuwse Helmdijk. Rechts Helmweg 10, waar het hotel gepland is. Rechts onder het Sandepark.

Geslaagd voorbeeld van recreatief medegebruik op een stolperf.